

Olga Tatarchyk ■ Jelena Wysokińska ■ Volha Liauchuk

Codziennik rosyjski

Doskonał język rosyjski każdego dnia

wydawnictwo
poltext

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Kalendarz	11
Январь	12
Февраль	33
Март	51
Апрель	71
Май	89
Июнь	109
Июль	127
Август	147
Сентябрь	167
Октябрь	185
Ноябрь	205
Декабрь	223
Dodatek	243

Po co uczę się rosyjskiego?

(Wpisz tu SWOJE główne motywy, nawet jeśli są jakieś „nietypowe”, np. „bo inaczej nie zdam do następnej klasy”, „bo chciałabym/chciałbym zwiedzić ten piękny kraj”, „bo kocham muzykę rosyjską”, „bo chcę znaleźć sobie partnera/partnerkę ze Wschodu”, i MYŚL o nich często).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WSTĘP

Po co i dla kogo jest ten *Codziennik*?

Ten *Codziennik* to **bardzo skuteczna pomoc dla każdego uczącego się języka rosyjskiego na poziomach B1-C1**.

Przyda się i tym, którzy dopiero rozpoczęli naukę na poziomie średnio zaawansowanym, i tym, którzy chcą swój rosyjski szlifować i udoskonalać na każdym wyższym poziomie. Przyda się wielbicielom podróży oraz zabieganym biznesmenom, przygotowującym się do egzaminu oraz osobom, pragnącym poszerzyć swoją wiedzę o kulturze Rosji. *Codziennik* będzie również wspaniałą pomocą oraz inspiracją dla nauczycieli, aby w interesujący sposób rozpocząć lekcję, zrobić krótką przerwę na zajęciach lub pod koniec zajęć nagrodzić uczniów ciekawostką za dobrą pracę.

Nauczamy języka rosyjskiego od wielu lat i doskonale wiemy, JAK skutecznie można się jego uczyć i DLACZEGO wielu ludzi uczy się nieskutecznie.

15 minut codziennej nauki jest efektywniejsze niż dwie-trzy godziny raz w tygodniu. Brak systematyczności jest jedną z najważniejszych, najczęstszych, najpowszechniejszych „przeszkód”, jakie pojawiają się na drodze znacznej większości uczących się języka obcego.

Dlaczego? Zwykle odwlekanie i odkładanie „na jutro” jest chyba najbardziej częstą wymówką i nigdy się nie kończy. Ale generalnie lista wymówek jest długa: nie mam czasu, jestem zmęczony, boli mnie głowa, dziś jest ładna/brzydka pogoda, to jest trudne itp.

Oczywiście istnieją różne programy i gadżety elektroniczne – aplikacje, programy, blogi do nauki języka rosyjskiego. Jednak po jakimś czasie na ogół po prostu o nich „zapominamy”, nie otwieramy stron internetowych oraz nie uzupełniamy regularnie listy nowych słówek i zwrotów. Szczególnie jeżeli pracujemy codziennie na komputerze osiem lub więcej godzin, ponieważ kojarzy się on nam z pracą.

Tu dostajesz do ręki coś, co będzie motywowało i aż się prosiło o kolejny wpis, choćby tylko krótki.

Korzystaj z pomocy *Codziennika* systematycznie, najlepiej codziennie. Zaczynij działać już dziś! Nawet jeśli to nie będzie za każdym razem wiele – po kilku miesiącach sam będziesz zdumiony, jakie postępy robisz.

Życzymy Ci wytrwałości i sukcesów w nauce!
Удачи! :)

Olga Tatarchuk
Jelena Wysokińska
Volha Liauchuk

www.slowianka.edu.pl

Jak posługiwać się *Codziennikiem*?

Zacznij posługiwać się *Codziennikiem* od razu, **DZIŚ**. Nie musisz czekać aż do 1 stycznia lub do poniedziałku. Możesz zacząć posługiwać się im DOWOLNEGO dnia.

Codziennik składa się z dwóch głównych części.

Pierwsza część to kalendarz na każdy dzień (dowolnego) roku. Każdego dnia dowiesz się lub przeczytasz tu coś ciekawego, każdego dnia będziesz mieć styczność z językiem rosyjskim już w ramach tego *Codziennika*.

- **CYTAT** – mądre słowa mądrych ludzi
- **IDIOM** – specyficzne połączenie słów
- **HUMOR** – uśmiechnij się!
- **CZY WIESZ, ŻE...** – różne ciekawostki
- **RADA** – warto korzystać z podpowiedzi
- **PRZYSŁOWIE** – one niosą mądrości życiowe przez wieki

Codziennik pomoże Ci pilnować tego, aby mieć kontakt z językiem rosyjskim każdego dnia. Im więcej, im systematyczniej – tym szybsze i bardziej zauważalne będą twoje postępy w poznawaniu języka.

Druga część *Codziennika* to twoje własne plany i twoja własna statystyka sukcesu. Wypełniaj skrupulatnie puste miejsca, na co konkretnie ile czasu (w minutach) przeznaczysz. Wpisywać możesz np.:

- lekcja (w szkole) 45 min
- kurs 90 min
- korepetycje 60 min
- praca domowa 20 min
- nauka słówek 10 min
- czytanie po rosyjsku 90 min
- słuchanie rosyjskich piosenek 30 min
- czatowanie z kimś po rosyjsku 10 min
- oglądanie filmu po rosyjsku z napisami 90 min
- ???

Aby ZNAĆ rosyjski, musisz nauczyć się:

- czytać (ze zrozumieniem)
- pisać (żeby być zrozumianym)
- rozumieć (ze słuchu)
- mówić (żeby być zrozumianym)

Oczywiście nie musisz robić wszystkiego codziennie! Ale dobrze byłoby codziennie choćby troszkę czegoś.

Sumę minut, przeznaczoną danego dnia na kontakt z rosyjskim, wpisuj do tabel zbiorczych (są na końcu *Codziennika*). Jeśli np. oglądasz film po rosyjsku, to tylko SŁUCHASZ, powiedzmy 90 minut. Jeśli rozmawiasz z kimś po rosyjsku, to również słuchasz, ale także mówisz. A więc przy np. 30-minutowej rozmowie podziel ten czas na pół – 15 minut słuchania i 15 minut mówienia.

Bardzo często jest tak: kupujemy sobie samouczek do nauki, cieszymy się nowością, możemy nawet przerobić kilka rozdziałów i odstawiamy na półkę. Nawet jeżeli przerobimy cały w ciągu tygodnia, nie przeniesie to oczekiwanych efektów. Hasła „rosyjski w miesiąc” lub „rosyjski w tydzień” lub „rosyjski w jeden dzień” nie dadzą nic. Najważniejsza jest systematyczność.

Ucząc się, zapamiętujemy:

- 10% z tego, co się czyta
- 20% z tego, co się słyszy
- 30% z tego, co się widzi
- 50% z tego, co się słyszy i widzi
- 70% z tego, co się wyjaśnia innym
- 90% z tego, co się robi samemu

Oczywiście wartości procentowe mogą się różnić w zależności od osoby, ale chodzi nam o TENDENCJĘ. Im więcej kanałów (wzrok, słuch, motoryka, mówienie) użyjemy, tym trwałej zapamiętamy. Dlatego dbaj o to, żeby uczyć się różnorodnie, aktywnie i nie zaniedbywać którejs z części składowych nauki.

Jak to zrobić?

Na przykład słuchasz piosenki rosyjskiej, którą lubisz – naucz się na pamięć i śpiewaj razem z muzyką. To jest jeden z najlepszych sposobów na wymowę i poprawny akcent w rosyjskim! Albo zamiast wykreślenia błędnych odpowiedzi w podręczniku do gramatyki, przepisz całe poprawne zdanie do zeszytu.

W *Codzienniku* znajdziesz każdego dnia m.in. cytaty i różne informacje po rosyjsku. Umyślnie nie są przetłumaczone na polski. Spróbuj przetłumaczyć je samodzielnie! Korzystaj ze słowników, w tym jednojęzycznych (Толковый словарь русского языка), korpusu języka rosyjskiego (www.ruscorpora.ru) i aktywnie buduj swoją znajomość języka rosyjskiego.

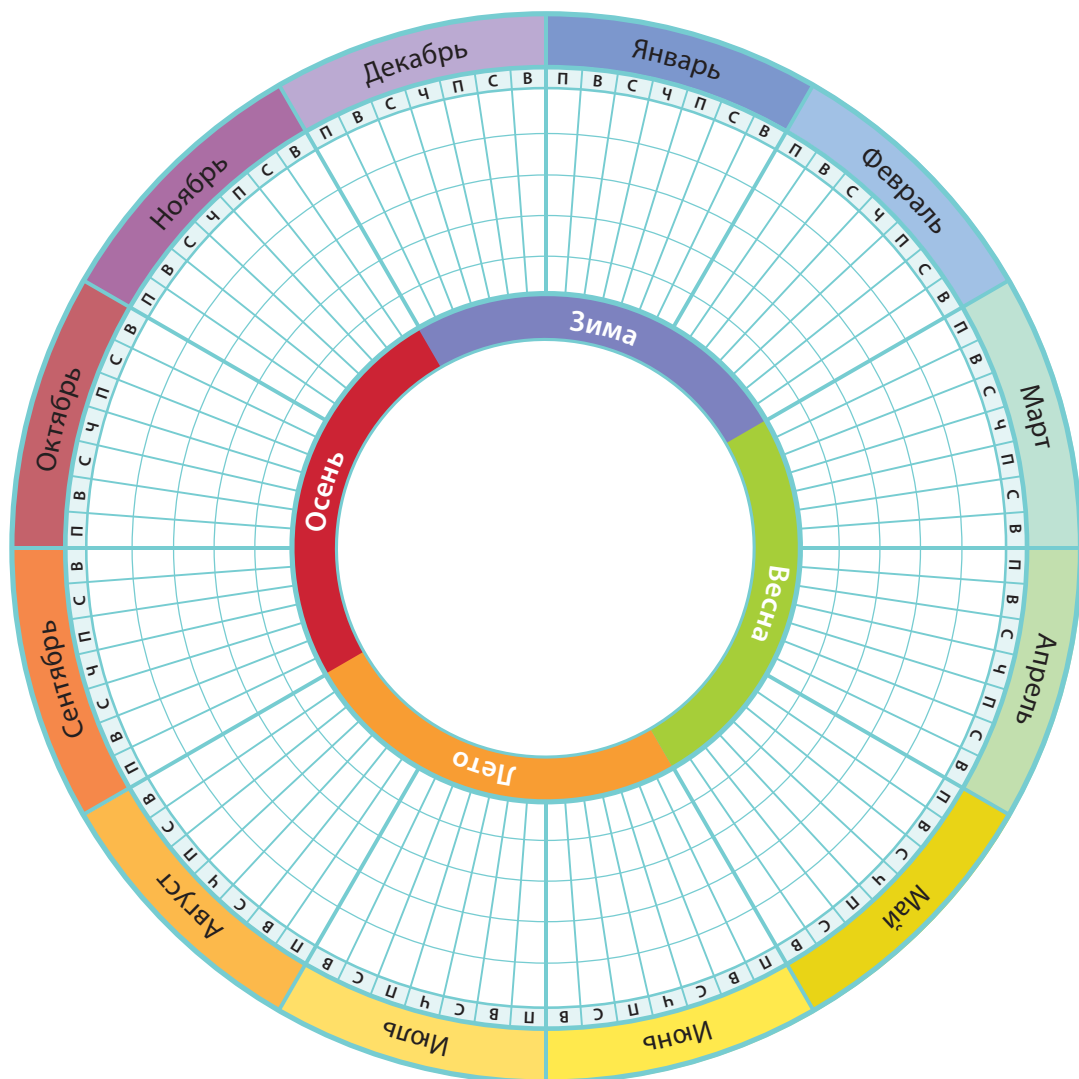
W *Codzienniku* znajdziesz dużo „gotowych” informacji na temat języka rosyjskiego i kultury tego kraju. Ale *Codziennik* ma zachęcić Cię do pracy, dlatego też znajdziesz w nim wiele rzeczy, które musisz zrobić samodzielnie. Popracuj nad nimi – każdy własny wysiłek procentuje, to, co zrobisz samodzielnie, zapamiętasz o wiele szybciej niż rzeczy „podane na tacy” („на блюдечке с голубой каёмочкой”).

Codziennik nie jest kompendium wiedzy na temat języka rosyjskiego, ma służyć jako inspiracja do twojej własnej pracy nad poznaniem tego języka.

Dużo pracy? Tak, ale kto powiedział, że nauka języka obcego przychodzi bez wysiłku? Taka codzienna statystyka pokaże Ci bezlitośnie, ile czasu konkretnie się uczysz. Mówiąc: uczę się rosyjskiego 5 lat, będziesz wiedział, czy to 5 lat raz w tygodniu? Czy 5 lat codziennie?

Круглый год

Годовой календарь, представленный в форме круга

Radzę Ci każdy dzień (kratkę), w którym masz co najmniej 10 minut kontaktu z rosyjskim, kolorować na zielono, jeśli nie masz – na czerwono. Zbędne kratki (kratek jest w sumie trochę więcej niż dni) wykreśl na szaro ołówkiem, żeby nie psuły ci statystyki całości.

KALENDARZ

Jak wypełniać dzień:

Tu wpisz rok, np. „18”,
jeśli jest akurat rok 2018.

Сегодня *первое января*

20

ДЕНЬ

ПРЗЫСЛОВИЕ:

Не родись красивым, а родись счастливым. – Do szczęścia

IDIOM:

водить кого-либо за нос – обманывать, обещать и не

HUMOR:

Маленькие хитрости: Не носите одновременно украинские драгоценные материалы, так нелепо смотрятся серебряные сережки с золотыми зубами.

RADA:

Язык ма się stać twoją pasją. Postaraj się złapać bakcyła. Uczenie się czegoś, co sprawia nam przyjemność, jest dużo bardziej skuteczne.

Tu wpisz swój dzień nauki,
np. „1”, jeśli akurat dziś
zaczynasz się uczyć.
Jeśli danego dnia się
NIE UCZYSZ, to nic tu
nie wpisuj i nie licz tego
dnia jako kolejnego dnia
swojej nauki.

Сегодня *первое января*

20

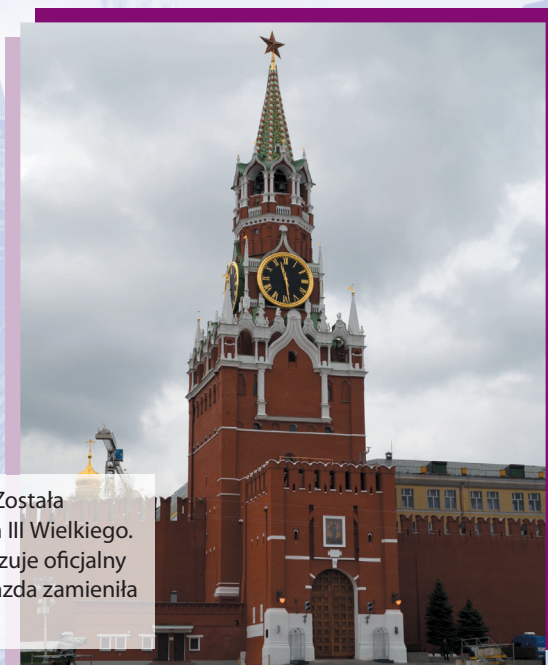
ДЕНЬ

CZY WIESZ, ŻE...

Россия – самая большая страна мира, её площадь занимает более 17 000 000 квадратных километров.

*Спасская башня,
Красная площадь*

Baszta Spasska jest najważniejszą wieżą Kremla. Została wybudowana w 1491 roku na zlecenie cara Iwana III Wielkiego. Zegar, który dziś można zobaczyć na wieży, pokazuje oficjalny czas moskiewski. Pochodzi on z 1852 roku, a gwiazda zamieniła dwugłowego orła carskiego w 1937 roku.

ЦЫТАТ:

Нет мысли, которую нельзя было бы высказать просто и ясно.
(Герцен Александр Иванович)

IDIOM:

висеть на волоске – быть в опасности

PRZYSŁOWIE:

Язык до Киева доведёт. – Język i do Rzymu doprowadzi./Koniec języka za przewodnika.

RADA:

Ucz się języka na wszelkie możliwe sposoby: mówienie, pisanie, rozumienie, tłumaczenie, słuchanie. Opanowanie języka na tylko jednym polu nie pozwala korzystać z niego w pełni.

ЦЫТАТ:

Чтение – вот лучшее учение.
(Пушкин Александр Сергеевич)

CZY WIESZ, ŻE...

Самая известная компьютерная игра – Tetris – была создана русским программистом Алексеем Пажитновым в 1985 году.

HUMOR:

О важности буквы ё в предложениях: «В ближайшие дни страна передохнет от холода».

IDIOM:

обвести вокруг пальца – обмануть, перехитрить

CZY WIESZ, ŻE...

Первым и единственным президентом СССР был Михаил Михайлович Горбачёв.

*Рабочий
и колхозница*

Rzeźba „Robotnik i kolchoźnica” znajduje się niedaleko ВДНХ (Выставка достижений народного хозяйства) – Ogólnorosyjskiego Centrum Wystawowego. Jest to rzeźba Wiery Muchinej. Tę rzeźbę nazywano wzorcem socrealizmu. Teraz rzeźba jest symbolem Mosfilmu, największej wytwórni filmowej w Rosji.

ЦЫТАТ:

Не верьте словам ни своим, ни чужим,
верьте только делам и своим, и чужим.
(Толстой Лев Николаевич)

PRZYŚŁOWIE:

Копейка рубль бережёт. – Bez grosza nie będzie dukata.

HUMOR:

Милиця арестовала группу мошенников, продающих дипломы в метро.
«Нам пришлось их отпустить», – заявил доктор экономических наук сержант Иванов.

ЦЫТАТ:

Жалок тот, кто живет без идеала. (Тургенев Иван Сергеевич)

CZY WIESZ, ŻE...

Территорию России омывают 12 морей трёх океанов – Северного Ледовитого, Тихого и Атлантического: Баренцево, Белое, Карское, море Лаптевых, Восточно-Сибирское, Чукотское море, Берингово, Охотское, Японское, Чёрное, Балтийское и Азовское море, а также есть тринадцатое замкнутое море – Каспийское.

PRZYSŁOWIE:

Не родись красивым, а родись счастливым. – Do szczęścia nie trzeba piękności.

RADA:

Korzystaj ze słownika, to efektywny sposób poznawania nowych wyrazów. Nie ucz się słów bez kontekstu, staraj się używać ich w zdaniach i zapamiętywać już „gotowce”.

HUMOR:

Внуки 110 – летней бабушки махнули рукой и решили купить себе квартиру сами.

Plac Czerwony – najważniejszy plac Moskwy oraz nieoficjalnie najważniejszy plac Rosji. Na placu znajduje się dużo atrakcji turystycznych miasta – pomnik Minina i Pożarskiego, Mauzoleum.

ГУМ, Красная площадь

Рождество

Празднование Рождества начинается с Сочельника, то есть с рождественской трапезы. На рождественском столе должно быть двенадцать постных блюд. По традиции это каши, грибы, овощные салаты. Рождественскому ужину предшествует 40-дневный пост. В это дни надо стараться воздержаться не только от мяса и мясных продуктов, но также от молочных продуктов, а часто – рыбы.

Главным рождественским блюдом является сочиво, которое готовится из зёрен пшеницы, мёда, каши, мака или орехов. Само название Сочельник происходит от этого рождественского блюда.

Рецепт сочива

Ингредиенты:

- 1 стакан зёрен пшеницы
- 100 гр. мака
- 100 гр. орехов
- 1-3 ложки мёда или сахара по вкусу

Приготовление:

Зёрна пшеницы измельчить в деревянной ступке, долить немного горячей воды, чтобы отделить шелуху от пшеницы. Затем пшеницу промыть и отварить её на воде. Параллельно растереть мак до получения молока и смешать его с мёдом, в конце добавить пшеницу и дробленые орехи.

Существует также другой способ приготовления сочива – из риса. Рис залить кипятком и варить три минуты на сильном огне, шесть – на среднем, три – на маленьком. Затем в течение двенадцати минут не рекомендуется открывать крышку, чтобы рис настоялся.

Можно добавить к готовой каше различные сладости (изюм, курага и чернослив и т. д.).

Boże Narodzenie

Obchody Bożego Narodzenia rozpoczyna Soczelnik, czyli wieczerza wigilijna. Na stole wigilijnym powinno się znaleźć dwanaście postnych dań. Tradycyjnie są to kasze, grzyby, sałatki warzywne. Wieczerzę wigilijną poprzedza 40-dniowy post. W te dni należy powstrzymać się nie tylko od mięsa i jego przetworów, lecz także nabiału, a często – ryb.

Głównym daniem wigilijnym jest jednak сочиво (socziwo), które przygotowuje się z ziaren pszenicy, miodu, kaszy, maku lub orzechów. Swoją nazwę Soczelnik zawdzięcza właśnie tej potrawie wigilijnej.

Przepis na Socziwo

Składniki:

- 1 szklanka ziaren pszenicy
- 100 g maku
- 100 g orzechów
- 1-3 łyżki miodu lub cukru według smaku

Przygotowanie:

Ziarna pszenicy rozdrobnić w drewnianym młódcie, dolać trochę ciepłej wody, aby odseparować łuskę pszenicy. Następnie oddzieloną pszenicę przemyć, a następnie gotować ją na wodzie. Równoległe rozetrzeć mak aż do otrzymania mleka i wymieszać z miodem, na koniec dodać pszenicę i pokruszone orzechy.

Istnieje też inny sposób przygotowania socziwa – z ryżu. Ryż zalać wrzącą wodą i gotować trzy minuty na dużym ogniu, sześć – na średnim, trzy – na małym. Następnie przez dwanaście minut nie należy otwierać pokrywy, żeby ryż się zaparzył.

Można dodać do gotowej kaszy różne bakalie (rodzynki, suszone morele i śliwki itp.).

ЦЫТАТ:

Мысль – молния, чувство – луч самой дальней звезды.
(Цветаева Марина Ивановна)

IDIOM:

белая ворона – человек, который отличается от других, не такой как все

CZY WIESZ, ŻE...

В России Лебединое озеро – это не только опера и балет, но и место в Алтайском крае, куда на зиму прилетают лебеди и утки.

PRZYSŁOWIE:

По одежке встречают, а по уму провожают. – Z ubioru cię sądzą, z rozumu poważają.

В Вифлееме тишина

В Вифлееме тишина,
Спят луга и спят стада.
Ночь светла как никогда –
В небе яркая звезда
Освещает всё вокруг:
Реки, горы, лес и луг.

Привес:

*Мир и радость, мир и радость,
Мир и радость ныне всем.
Мир и радость в каждом сердце,
В каждом сердце – Вифлеем.*

«Чтобы так гореть звезде,
Мы не видели нигде».
Говорили пастухи,
Отдыхая у реки.

Вдруг погас у них костёр –
Ангел крылья распростёр

Привес.

«О не бойтесь, пастухи,
Бог сошёл простить грехи.
Он рождён в вертепе ныне» –
И промолвил Ангел Имя.
И запело всё вокруг
Небо, горы, лес и луг....

Сегодня *девятое января*

20

ДЕНЬ

ЦЫТАТ:

Давая волю фантазии, придержи руку. (Чехов Антон Павлович)

IDIOM:

денег куры не клюют – иметь очень много денег

HUMOR:

Красота требует жертв. Но всё чаще она требует денег. Очень много денег!

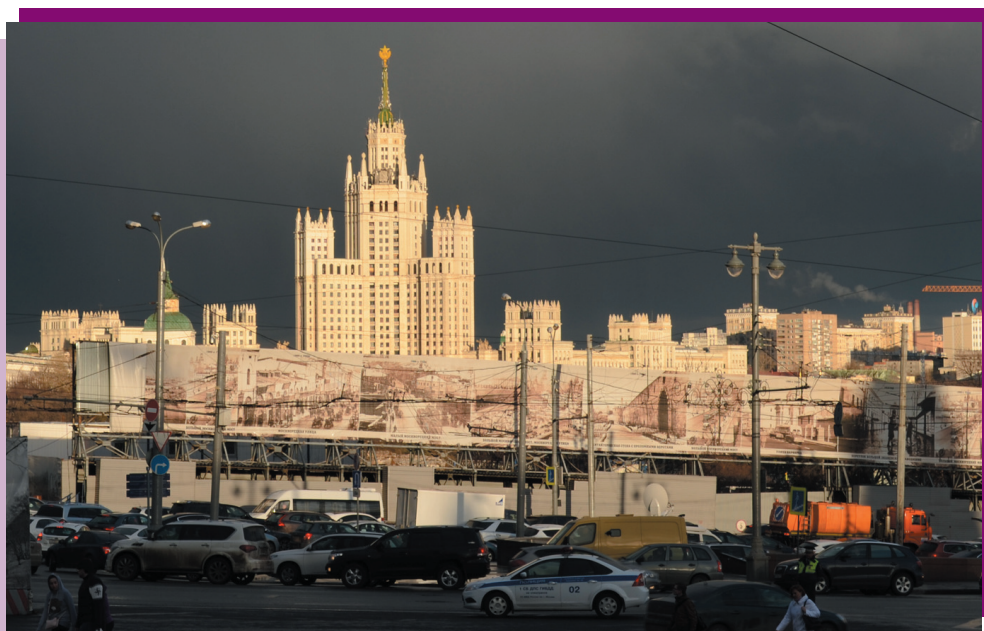
Сегодня *десятое января*

20

ДЕНЬ

RADA:

Практыкуј і не бój сiє popełniać błędy. Jest to oczywiste, a na błędach się uczymy.

Сталинская высотка

Podobnych wieżowców wybudowanych w latach 1947–1957 jest w Moskwie siedem. Nazywano je również „siedem sióstr”. Stalin w 1947 roku nakazał wybudowanie 8 dużych budynków w Moskwie, które miały symbolizować 800-lecie założenia Moskwy. Po śmierci Stalina ósmego budynku nie dokończono.

ЦЫТАТ:

Все под одним Богом ходим, хоть и не в одного веруем.
(Даль Владимир Иванович)

IDIOM:

на свой страх и риск – делать что-либо, рассчитывая только на себя

CZY WIESZ, ŻE...

В Москве есть 7 абсолютно одинаковых высотных зданий: 2 отеля, 2 административных зданий, 2 жилых дома и университет. Их называют сталинскими высотками, а также „семь сестёр”. К сталинским высоткам также относят Дворец культуры и науки в Варшаве. Жители Варшавы называют это здание „подарок Сталина”.

PRZYSŁOWIE:

В тихом омуте черти водятся. – Cicha woda brzegi rwie.

IDIOM:

вертеться как белка в колесе – иметь много дел, работы

PRZYSŁOWIE:

Хороша Маша, да не наша. – Nie dla psa kiełbasa.

HUMOR:

Сегодня резко проснулся из-за того, что думал, опаздываю на работу, открыл глаза, успокоился – фуу, я на работе.

Нам бы на Москву,
Пусть десять раз она неладна.
Закинуть надо б контрабандой
Пару контейнеров тепла сердец.

– Мумий Троль, *Контрабанды*

